



## DATOS IDENTIFICATIVOS

### Lexislación Ambiental

Materia	Lexislación Ambiental			
Código	V03M169V01103			
Titulación	Máster Universitario en Xestión do Desenvolvemento Sostible			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Piñeiro García, María del Pilar			
Profesorado	Piñeiro García, María del Pilar Rodríguez Escobar, Rubén Sanz Larruga, Francisco Javier			
Correo-e	pilar@uvigo.es			
Web				

**Descrición xeral**

O obxectivo principal da materia Lexislación Ambiental é ofrecer unha formación especializada no campo do Dereito Ambiental e as súas facetas sectoriais, informando sobre a súa evolución e réxime xurídico tanto en España como na comunidade internacional, destacando dunha maneira especial a evolución e os principios do Dereito Ambiental da Unión Europea que se desenvolveron a partir da década do setenta, partindo dunha total ausencia nos tratados constitutivos ata chegar á consagración da competencia comunitaria ambiental no Tratado da Unión Europea que entrou en vigor no 1 de novembro de 1993 e que potencia unha auténtica acción supranacional na materia (sinalar ao respecto, a modo de exemplo, que existen centos de directivas comunitarias en materia ambiental).

No caso concreto de España, é importante analizar a distribución de competencias en materia de medio ambiente entre o Estado e as Comunidades Autónomas, sistema que se caracteriza mesmo no presente pola súa complexidade as súas constantes conflitividades, debendo tamén ter en conta as competencias ambientais das Administracións Locais.

Dada a gran cantidade de normas coas que contamos en Lexislación Ambiental, con esta materia pretendemos dar a coñecer o Dereito Ambiental e a intervención da Administración para protexer o medio ambiente, analizar a súa evolución no seo tanto da Unión Europea como de España, coñecer os principais Convenios e Tratados así como o Marco Comunitario e principais Directivas, considerar a planificación como técnica de protección no medio Ambiente. Importantes tamén son a participación e o acceso á información ambiental e o sistema de responsabilidade ante os danos ambientais. Así mesmo, dada a importancia do medio ambiente mariño na realidade socio-económica galega e española, esta materia inclúe tamén unha sección dedicada ao marco legal e administrativo para a protección do medio mariño.

## Competencias

Código			
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo.		
C4	Ser capaz de identificar, comprender e saber aplicar a normativa ambiental de ámbito internacional, nacional, autonómica e local aplicable en cada caso.		
C5	Anticipar riscos ambientais derivados da normativa ambiental e incorporalos na estratexia da organización.		

## Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Identificar e comprender a normativa ambiental aplicable en cada caso.		C4
Anticipar riscos ambientais derivados da normativa ambiental.	A5	C5

<b>Contidos</b>	
Tema	
BLOQUE 1: INTRODUCCIÓN AO DEREITO AMBIENTAL E Á INTERVENCIÓN ADMINISTRATIVA PARA A PROTECCIÓN DO MEDIO AMBIENTE.	1.1. Introducción ao dereito Ambiental. 1.2. O Dereito Ambiental Internacional. 1.3. As Bases Constitucionais da Protección do Medio Ambiente no Dereito Español. 1.4. A Administración e a Protección do Medio Ambiente. Instrumentos Públicos para a Protección do Medio Ambiente. 1.5. A Distribución Territorial de Competencias para a Protección Ambiental entre as Administracións Públicas. 1.6. A Organización Administrativa, Estatal e Autonómica para a Protección do Medio Ambiente.
BLOQUE 2: EVOLUCIÓN E PRINCIPIOS DO DEREITO AMBIENTAL DA COMUNIDADE EUROPEA.	2.1. Evolución Histórica da Competencia Comunitaria para a Protección do Medio Ambiente. 2.2. A Repartición de Competencias entre a Comunidade Europea e os Estados Membros en Materia de Medio Ambiente. 2.3. Os Obxectivos, Principios e Condicións da Acción Comunitaria Ambiental.
BLOQUE 3: A PARTICIPACIÓN E O ACCESO Á INFORMACIÓN DOS CIDADÁNS PARA A PROTECCIÓN DO MEDIO AMBIENTE.	3.1. Formulación. 3.2. O Dereito á Información como Orzamento da Participación. 3.3. A Participación dos Cidadáns para a Defensa do Medio Ambiente nas Decisións Políticas e na Actuación Administrativa. 3.4. A Importancia das ONGs Ambientais para a Protección do Medio Ambiente. 3.5. O Acceso á Xustiza e á Tutela Administrativa.
BLOQUE 4: TÉCNICAS DE REGULACIÓN, LIMITACIÓN E CONTROL.	4.1. Formulación. 4.2. Técnicas de Avaliación Previa das Actividades con Incidente Ambiental. 4.3. As Autoridades Ambientais. As Licenzas de Actividades Clasificadas e a Autorización Ambiental Integrada. 4.4. Os Permisos de Emisión de Gases de Efecto Invernadoiro
BLOQUE 5: TÉCNICAS DE INCENTIVO ECONÓMICO E Os NOVOS INSTRUMENTOS DE PROTECCIÓN INSPIRADOS NO MERCADO.	5.1. Técnicas de Incentivo ou Fomento. 5.2. As Axudas Económicas do Poder Públicos. 5.3. A Aplicación para a Protección Ambiental de Técnicas de Mercado Importadas do Mundo Empresarial. 5.4. A Xestión Ecolóxica da Empresa. O Sistema Comunitario de Eco-xestión e Ecoauditoría das Organizacións. 5.5. As Marcas Ecolóxicas e, en especial, a Ecoetiqueta Comunitaria. 5.6. Contratación pública verde.
BLOQUE 6: A RESPONSABILIDADE POR DANOS Ao MEDIO AMBIENTE. A REPRESIÓN ADMINISTRATIVA E PENAL Aos ILÍCITOS AMBIENTAIS.	6.1. A Responsabilidade por Danos Ambientais: O Deber de Reparar e/ou Indemnizar os Danos. 6.2. Os Principios que rexen a Potestade Represiva e as súas Modulacións no Ámbito Sancionador Administrativo. 6.3. Tipos de Sancións Administrativas e Medidas Accesorias aplicables no Ámbito da Protección Ambiental. 6.4. A Represión Penal dos Ilícitos Ambientais.

## Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos	4	20	24
Lección maxistral	16	20	36
Exame de preguntas obxectivas	4	11	15

\*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

## Metodoloxía docente

	Descrición
Estudo de casos	Resolución de exercicios plantexados polo profesorado. Análise en detalle por parte do alumnado da lei/directiva ou similar asignada, tanto desde un punto de vista teórico como as súas implicacións prácticas, e presentación das conclusións ao resto da clase.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado dos contidos sobre a materia obxecto de estudo axudado por diapositivas.

## Atención personalizada

## Avaliación

Descripción		Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Estudo de casos	Resolución dos exercicios plantexados polo profesor. Análise e presentación dunha directiva ou similar.	20	A5 C4 C5
Lección maxistral	Asistencia e participación activa nas clases.	10	C4 C5
Exame de preguntas obxectivas	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellar elementos...). O alumnado selecciona a resposta entre un número limitado de posibilidades.	70	C4 C5

### Outros comentarios sobre a Avaliación

Na **convocatoria ordinaria**, a avaliación do alumnado realizarase en base ao exame final (70%), a resolución dos exercicios plantexados (20%) e a asistencia e participación activa nas clases (10%).

Na **convocatoria extraordinaria**, a avaliación do alumnado realizarase unicamente cun exame final.

### Bibliografía. Fontes de información

#### Bibliografía Básica

PERNAS GARCÍA, J.J. (dir.), **Análisis y reflexiones sobre el Derecho Ambiental en Galicia**, Universidad de A Coruña, 2009

PERNAS GARCÍA, J.J., **Contratación Pública Verde**, La Ley, 2012

#### Bibliografía Complementaria

ALONSO GARCÍA, E.; LOZANO CUTANDA, B., **Diccionario de Derecho Ambiental**, Iustel, 2006

DE MIGUEL PERALES, C., **Derecho Español del Medio Ambiente**, 3ª ed., Thomson-Civitas, 2009

EMBID IRUJO, A. (Dir), **El derecho a un medio ambiente adecuado**, Iustel, 2008

ESTEVE PARDO, J., **Derecho del Medio Ambiente**, 3ª ed., Marcial Pons, 2014

LASAGABASTER, I., **Derecho Ambiental I, II y III**, Lete, 2007

LÓPEZ RAMÓN, F. (Coord.), **Observatorio de las Políticas Ambientales**, Thomson-Aranzadi, Desde 2006

LOZANO CUTANDA, B., **Derecho Administrativo Ambiental**, La Ley, 2010

LOZANO CUTANDA, B.; ALLI TURRILLAS, J.C., **Administración y Legislación Ambiental**, 4ª ed., 2013

ORTEGA ÁLVAREZ, L. (dir.), **Lecciones de Derecho del Medio Ambiente**, Lex Nova, 2007

ORTEGA ÁLVAREZ, L. (dir.), **Tratado de Derecho Ambiental**, Tirant Lo Blanch, 2013

**Programa de Naciones Unidas sobre Medio Ambiente**, <http://www.pnuma.org>,

**Comisión de Derecho Ambiental de la Organización Internacional de Conservación de la Naturaleza**, <http://www.iucn.org/about/union>,

**Web de Medio Ambiente de la Unión Europea**, [http://europa.eu/pol/env/index\\_es.htm](http://europa.eu/pol/env/index_es.htm),

**Agencia Europea de Medio Ambiente**, <http://www.eea.europa.eu/es>,

**Ministerio de Agricultura, Alimentación y Medio Ambiente**, <http://www.magrama.gob.es/es/>,

**Sistema Español de Información sobre el agua**, <http://hispagua.cedex.es/>,

**Agencia de Medio Ambiente de los Estados Unidos**, <http://www.epa.gov/>,

**Boletín de Información Jurídica**, <http://www.actualidadjudicaambiental.com>,

**Portal del Observatorio del Litoral de la Universidad de A Coruña**, <http://www.observatoriodellitoral.es>,

**Portal de la Asociación de Derecho Ambiental Español (ADAME)**, <http://www.derechoambiental.net/>,

**Revista electrónica de Derecho Ambiental**, <http://www.cica.es/aliens/gimadus/>,

**Portal del Congreso Nacional de Medio Ambiente**, <http://www.conama12.es/web/index.php>,

**Fundación Biodiversidad**, <http://www.fundacion-biodiversidad.es/opencms/export/fundacionbiodiversidad/pages/index.htm>,

**Blog de divulgación ambiental de F. J. Sanz Larruga**, <http://blogs.lavozdeg Galicia.es/javiersanz/>,

### Recomendacións